

inf. Dział Biblioteczny
PT 2035 P.T. 1015

CO CZYTAĆ? PRZEGLĄD BIBLIOGRAFICZNY

ROK XV.

30 CZERWCA 1928.

№ 6

NOWOŚĆ!

NOWOŚĆ!

OPOWIEŚCI MORSKIE

CYKL NOWEL LAUREATA KONKURSU „NAOKOŁO ŚWIATA“

ST. M. SALIŃSKIEGO

NAKLAD GEBETHNERA I WOLFFA

CENA ZŁ. 4.50.

NOWOŚCI WYDAWNICZE

WALKA NA PARNASIE I O PARNAS.

Do najmniej znanych okresów najnowszych dziejów Polski należy doba t. zw. pozytywizmu i pracy organicznej czyli historia pokolenia powoźniczego. Okres, w którym młodzież, po odrętwieniu spowodowanym klęską styczniową, ocknęła się i z całym zapalem rzuciła do budzenia umysłów, krytyki starych i propagowania nowych haseł społecznych, przyswajania dla umysłowości polskiej zdobyczy naukowej Zachodu, szerzenia oświaty, wreszcie do walki z obskurantyzmem i konserwatyzmem. Równocześnie uderzono na poezję romantyczną, burzono z zaciętością ideały poprzedniego pokolenia. Okres ten, ujemny pod niejednym względem ze stanowiska polityki narodowej, posiada jednakże doniosłe znaczenie w dziejach myśli polskiej; badaniem lat tych poważnie zajmował się Piotr Chmielowski, który w swym „Zarysie najnowszej literatury polskiej” dał charakterystykę ludzi i prądów. Dalsza praca nad tym okresem utknęła, prawdopodobnie z powodu rozproszenia materiału w przeróżnych czasopismach, publikacjach periodycznych, broszurach, kalendarzach i t. p. Zgromadzeniem tego dorobku i należytem jego usystematyzowaniem zajął się wybitny badacz, *prof. Kazimierz Wóycicki*, który w swej pracy:

NA SYCYLJI.

W ustronnym zakątku Sycylii, w oblczu wspaniałem przyrody i niemniej wspaniałym zabytków świetnej niegdyś przeszłości, spotyka się paru Polaków, którzy po trudach wycieczek dzielą się wieczorami swemi myślami i wrażeniami. Tak powstała niezwykle zajmująca książka *Stanisława Kozickiego* „Na Sycylii”. Snują się zatem owe „wieczory sycylijskie” w głębokich, nacechowanych rzetelnym wykwintem myśli rozmowach o przeszłości politycznej i artystycznej, o kierunkach myśli filozoficznej starożytnych pisarzy, o ich wskazaniach, niejednokrotnie, pomimo wiekowego oddalenia, dziś jeszcze żywych, by wreszcie uderzyć w końcowych „sympozjonach” o zagadnienia aktualne we współczesnej Italji, a i Polsce nieobojętne. Książka wybitnego publicysty ujmuje te wszystkie sprawy w sposób nawskroś oryginalny i świadczący o szerokim horyzoncie jego zainteresowań.

Walka na Parnasie i o Parnas, zebrał najcelniejsze materiały z czasopism i książek, odpowiednio zgrupowane około zagadnień: ekonomicznych, społecznych, politycznych, naukowych, filozoficznych, artystycznych i t. p. w okresie pozytywizmu. Całość tej żmudnej pracy obejmie pięć części. I. Walka z epigonizmem; Poglądy, wskazania, nadzieje i wróżby. II. Walka o hasła i programy w publicystyce. Nowe hasła i programy w poezji: praca, wiedza i oświata, pokój, równouprawnienie wyznań i płci, humanitaryzm. III. Tyraljerka pozytywistyczna. IV. Hajże na Sopolcu! (Walka o romantyzm). V. Na wyżynach. Słusznie zaznaczając potrzebę głębszego zaznajomienia się z prądami pozytywistycznymi, *prof. Wóycicki* daje do ręki badaczom nieoceniony materiał, z którego dopiero można wyrobić sobie należyty sąd o tych czasach i ludziach. Niejedna sprawa, odgrzebana pracowitą dłońią badacza, i dziś pociąga żywością i mniej lub więcej trafnie ujęciem zjawisk. Staranność formy literackiej i głębia myśli czyni lekturę tych rozważań nad wyraz zajmującą i dla dzisiejszego czytelnika. Z niecierpliwością oczekujemy dalszych części tej pożytecznej i cennej publikacji.

POGRANICZNE OGNISKA.

Powieść *Jerzego Konrada Maciejowskiego* (Konrada Jotemskiego) p. t. „Pograniczne ogniska” jest właściwie rodzajem pamiętnika, osnutego na tle przeżyć w Rosji podczas bolszewickiego przewrotu, następnie powrotu do kraju i wreszcie mozolnych wysiłków osadników na odległych kresach wschodnich. Autor nagromadził w swem opowiadaniu wielką ilość trafnych obserwacji, spostrzeżeń, dobrze uchwyconych charakterystyk kraju i ludzi; ujął to wszystko w zajmującą całość, osnutą wokół dziejów dwu rodzin, rozniecających wśród niezmiernie trudnych warunków ogniska polskości dla umocnienia granic ojczyzny. Przewodnią myślą powieści Maciejowskiego, posiadającej poniekąd wartość dokumentu o współczesnej polskiej rzeczywistości, jest zdanie, które położył na wstępie do swego utworu: „Nasze dziś — to zmęczenie i wyczerpywanie się w mozolnym wysiłku dla przyszłych kwiatów i bujnych zbóż potęgi Polski”.

BURZA DZIEJOWA.

Tom drugi Burzy Dziejowej, pamiętników z wojny światowej 1914—1917 *gen. Eugenjusza de Henning-Michaelisa*, których tom I został wyczerpany w ciągu 4-ch tygodni, ukazał się na półkach księgarskich.

Autor doprowadza nic pamiętników aż do chwili rozpadnięcia się olbrzymiego frontu rosyjskiego. Przeprowadza czytelnika przez okres chwilowego, po wycofaniu się z Królestwa, okrzepnięcia armji rosyjskiej, maluje rosnący wciąż zamęt i pesymizm w tej armji, wybuch pierwszej rewolucji — wreszcie bolszewizm, rujnujący armję całkowicie. Mówi też *gen. Michaelis* o tych próbach tworzenia armji polskiej w Rosji, które do niego dotarły.

Zasadniczą cechą książki jest, jak i w t. I, wielka bezpośredniość w opisywaniu przeżywanego wypadków. Burza dziejowa jest, zgodnie z podtytułem, pamiętnikiem — i to pamiętnikiem *par excellence*. Niema w niej nic dorabianego *ex post* — wypadki utrwala się w tem oświetleniu, w jakim się ukazały autorowi w chwili ich przeżywania, szczerze, prosto, bez frazesów i pustej gry słów, po żołniersku. Jeżeli nawet książka może stracić przez to na walorach obiektywno-historycznych — zyskuje zato jako dokument chwili, zyskuje jako lektura dla inteligentnego czytelnika, poszukującego dokumentu ludzkiego, książki, pisanej z bezpośredniością odczuwania — a nie przez przyrnat krytycznej, rozumowanej refleksji.

TEATR.

Pod powyższym tytułem ukazała się książka, zawierająca trzy utwory dramatyczne *Stefana Krzywoszewskiego*.

Na pierwszym miejscu umieszczono tu *Walkę* — dramat z „pierwszych dni grudnia r. 1830”.

Jak wiadomo, utwór ten cieszył się znacznym powodzeniem na scenie Teatru Narodowego w Warszawie. Żywa akcja i ciekawie ujęty szereg postaci historycznych, które odegrały decydujące role w ostatniej, przed upadkiem, wojnie polsko-rosyjskiej, sprawiają, że książka może równie zainteresować czytelnika, jak widowisko — widza.

Prócz „Walki” Teatr obejmuje jeszcze dwie komedje: „Głuszka” i „Kołombinę”.

OPOWIEŚCI MORSKIE.

Morze i egzotyzm w literaturze naszej zyskały nowego piewca.

Jest nim *Stanisław Marja Saliński*, autor świeżo wydanego cyklu p. t. *Opowieści Morskie*.

Młodość, przeżyta na Wschodzie, studja uniwersyteckie w Szanghaju, ukończenie szkoły morskiej we Władywostoku, żegluga na wielkich szlakach morskich wyrzeżył azjatyckich i północnego Pacyfiku — dały bogate twórczo młodemu autorowi. Słusznie pisze w przedmowie do jego książki *Zdzisław Dębicki*, że „świat morski, a nade wszystko świat marynarzy odsłonił przed nim swoje tajemnice”. To, co o nich mówi, jest nowe, jest jego własne i, co najważniejsza, jest rzeczywiste! Ale Saliński, choć patrzący realnie na rzeczywistość, nie jest jej lustrzanym odbiciem. Jego indywidualność pisarska, mocno rysująca się w cyklu *Opowieści*, umie przetopić ją w tyglu uczucia i wyobraźni. Daje szereg nowel, twardych i mocnych jak opowiadania *Londona*, ale umie dać także pełne prawdziwego, głębokiego uczucia — jak: „*Opowieść o tej, która czuwa*” i „*Opowieść o Bartłomieju Klimie i Hawajskich Gitarach*”.

„Do literatury — mówiąc słowami *Dębickiego* — wchodzi Saliński jako pisarz o dużych zapowiedziach. Jest w nim siła, jest prężność słowa, jest odwaga mówienia prawdy o życiu, które zna nie z bruku wielkomięjskiego..., lecz z pod szerokiego nieba, na którym świecą gwiazdy, przewodniczki zeglary”.

ŚLUBY PANIEŃSKIE.

Nieśmiertelność komedji *Al. Fredry*: *Śluby panieńskie*, wyraża się nie tylko jej stałem, przy każdym wznowieniu, powodzeniem na deskach scenicznych, ale w równej mierze zainteresowaniem badaczy — i ilością wydań. Świeżo właśnie ukazało się nowe jej wydanie w opracowaniu *Jana Lorentowicza*. Wydawca oparł tekst na zapomnianym a znajdującym się w Bibliotece Teatrów Miejskich w Warszawie egzemplarzu suflerskim sztuki z r. 1833. Tekst ten w wielu miejscach wykazuje, nieznacznie ilościowo, lecz dość ważne różnice z tekstami poprzednimi, to też wydanie *Lorentowicza* nie tylko posunie naprzód sprawę istotnie krytycznego wydania arcydzieła, ale i zainteresuje licznych miłośników *Fredry*.

Ozdobiono je 7 ilustracjami.

PAŃSTEWKO.

Kazimierz Leczycki, autor świeżo wydanej powieści p. t. *Państwo*, jest w literaturze naszej homo novus. Ale w dzisiejszych czasach określenie to przestało być dla czytelników czemś odstrasającym — przeciwnie. Z jednej strony rozpoczynający się szczęśliwie po okresie powojennego marazmu rozkwit nowych, młodych talentów — z drugiej strony ten nowy powiew, który młodzi autorzy wnoszą do literatury, jako niezmiernie czule aparaty odbiorcze tych przeżyć i zagadnień, które stworzyła nasza tak cudownym sposobem wskrzyszona rzeczywistość — sprawiły, że patrzymy na wstępujących w szranki pisarzy z dużym zaufaniem. *Leczycki* tego zaufania nie zawiedzie.

Jego subtelna i wrażliwa natura pozwoliła mu w bardzo ciekawy, oryginalny sposób potraktować przeżycia

tych Polaków, odciętych od rdzenia Polski przez front rosyjski, którzy już za dawnych, „dobrych czasów” na kresach prowadzili robotę niepodległościową. Przeżycia bohatera: prezesa bratniej pomocy uczniowskiej, potem działacza powiatowego za czasów caratu, rewolucji dumskiej, *Kiereńskiego*, bolszewików — walki z Niemcami — dzieje korpusu *Dowbora* i powstawania budowy niepodległego państwa, rodzącego się ze zstających się licznych ognisk pracy niepodległościowej — „*państwo*” — są dokumentem arcyciekawym. Pisane stylem prostym a oryginalnym, językiem obrazowanym i bogatym, często zaprawionym posmakami subtelnej ironji lub żartobliwości — zjedną autorowi nie tylko te rzesze, które w dziejach bohaterów powieści znajdują przeżycia własne — ale i szerokie koła czytelników.

NAD WISŁĄ I WKRĄ.

Pierwsze wydanie książki gen. *Sikorskiego* rozeszło się tak szybko, że nie zdążyliśmy zanotować jego ukazania się. Obecnie w sprzedaży znajduje się 2-gie wydanie. Zainteresowanie, jakie społeczeństwo okazało książce gen. *Sikorskiego*, jest rzeczą zrozumiałą — i głęboko uzasadnioną. W zwartej, po męsku pisanej pracy jego przewija się szereg, dla przeciętnego inteligenta otoczonych mgłą tajemniczości, wypadków strategicznych, które zdecydowały o losie Państwa. Wypadki te, ujęte prosto i jasno, stają się zrozumiałe nawet dla laika — i przemówią doń mocno twardą mową rzeczywistości i faktów. Obok wytrawności i głębokiej wiedzy wojskowej bije z kart książki silne i mądre uczucie miłości kraju i zrozumienie psychiki narodu, armji i jej wodzów w tych chwilach przełomowych.

JACEK.

Nowa książka *Juljusza Germana* za treść ma dzieje kilku miłości i miłostek młodego, zgodnie z podtytułem „*prześlicznego chłopca*”. *German* porzucił tu całkowicie kategorie zaświatów — *Jack* jest sam postacią — i obraca się w sferze postaci całkowicie z krwi i kości — może raczej — krwi. Jest młody, beztroski, z pewną młodzieńczą melancholijną zadumą — ale żywy, piękny i zdrowy. Mimo pewnej konwencjonalności tematu — młody, piękny i niezwykle zdolny malarz i jego dzieje miłosne — *German* potrafił nadać zarówno postaci głównej, jak i satelitkom dużo wdzięku i uroku.

Powieść pisana jest żywo, potocznie, swobodnym i lekkim stylem. Wśród lżejszych powieści ostatniej doby będzie niewątpliwie jedną z bardziej poczytnych.

PŁYWANIE.

Jeden z najpożyteczniejszych, najkonierniejszych, najprzyjemniejszych, a bodaj najbardziej do niedawna zaniedbanych sportów: *Pływanie*, doczekał się obszernego, systematycznego podręcznika o tymże tytule — pióra dwu wybitnych specjalistów — praktyków: *A. Zaleskiego* i *T. Semadeniego*.

Książka jest podręcznikiem techniki pływania, omawiającym szczegółowo samo pływanie, a więc naukę ruchów pływackich, style pływackie, pływanie nawznak, start, nawroty, style mistrzów, wybór stylu, naukę samego pływania, jej metody i trening; omawia dalej sko-

ki, gry wodne; w części II — regulaminy i statuty polskich i zagranicznych związków i towarzystw pływackich. Cz. III, b. treściwa, podaje wyniki, ustalone w rekordach polskich i zagranicznych.

Jasne i treściwe wskazówki części praktycznej podręcznika ilustrowane są licznymi rysunkami.

Byłoby może rzeczą pożądaną — w interesie sportu, by część praktyczna podręcznika ukazała się w oddzielnej odbitce. Jej wielka dziś użyteczność wzrosłaby wdwojnásób.

ŁUDZIE LEGENDY.

Po nader ciekawym debjucie, jakim był tom nowel p. t. „Asza”, *Jerzy Bręczkowski* występuje na arenę literacką z nową powieścią: *Ludzie legendy*.

Talent autora, którego pierwsza książka wypełni zdobyła mu uznanie, okrzepł jeszcze, zwał się w sobie — nabrał wyraźnego, mocnego wyrazu. Bręczkowski przestał już być doskonale zapowiadającym się znakiem zapytania — ma wyraźne oblicze twórcze. Jego nowa książka jest całkowitym tego dowodem. Ale droga, którą poszedł roz-

wój tego talentu, będzie niewątpliwie powodem wielu polemik i walk. Bręczkowski wypowiada walkę „legendom” — które dla licznych ludzi są samą treścią życia, a i główna treść jego książki — dzieje bohaterki, walczącej z własnym ciałem — nastręczy sporo materiału do polemiki.

Nie możemy w pobieżnym, informacyjnym szkicu wypowiedzieć się całkowicie — stwierdzamy natomiast, że „Ludzie legendy” są książką, do której się trzeba ustosunkować — przeczytać jej nie wystarczy.

POWRÓT Z TAMTEGO ŚWIATA.

Józef Relidziński, autor „Tajemnicy przystanku tramwajowego”, wydał cykl nowel: *Powrót z tamtego świata*. Relidziński operuje piórem z wielką łatwością, to też jego nowele, mające podkład t. zw. „niesamowitości”, pisane są zrećnie i płynnie. Traktując „niesamowitość” w sposób popularny i lekki, nie robiąc z niej zagadnienia, ale operując nią, jako wątkiem, dokoła którego snuje się nić fabuły, Relidziński daje szereg obrazów, w któ-

rych zjawiska „czwartego wymiaru” łączą się z obserwacjami życia powojennego, przepojonego erotyzmem i żądzą użycia. Obserwacje te, nie mające pretekstu, by sięgać głębi tego życia, ujęte są w formę błyskotliwą i lekką, pełną celowych kontrastów i niespodziewanych rozwikłań. Pogodny choć pełen zadumy sentymentalizm autora i umiarkowany patos — to cechy tomu Relidzińskiego.

OBLICZE POETYCKIE ZIMOROWICZA.

Jeden z najwybitniejszych przedstawicieli baroku w poezji polskiej oczekiwał się obszerniejszego studjum *Stanisława Adamczewskiego* — p. t. *Oblicze poetyckie Bartłomieja Zimorowicza*.

Autor, po obszernym wstępie, poświęconym stanowi badań i sądów o autorze „Sielanek” i zreferowaniu stanu sporu o autorstwo „Roxolanek” — przyznawane to Bartłomiejowi to Szymonowi Zimorowiczowi, daje wizerunek literacki Bartłomieja Zimorowicza, oparty przede wszystkim na gruntownej

analizie „Sielanek”. Dodatkowym rezultatem tej analizy zaś, jak również analizy „Roxolanek”, jest rozstrzygnięcie sprawy ich autorstwa na korzyść Bartłomieja Zimorowicza, którego Adamczewski nazywa, z pełną świadomością wagi swej decyzji, „autorem Roxolanek i Sielanek nowych ruskich”.

Cenną i ciekawą pracę Adamczewskiego, wyznaczającą właściwe stanowisko w literaturze niedocenionemu poecie, wydała Kasa im. J. Mianowskiego.

DZIEJE PUŁKU.

Z inicjatywy wojskowego Biura Historycznego powstała obszerna praca *kpt. B. Waliłóry*: *Dzieje 85 pułku strzelców wileńskich*, omawiająca te dzieje od czasów organizacji pułku do chwili niemal ostatniej. Zajmie ona nietylko specjalistów wojskowych, nietylko tych wszystkich, którzy w okresie istnienia pułku pod jego sztandarem walczyli — ale i szerszą publiczność. Dzieje organizacji pułku bowiem łączą się dość ściśle z organizowaniem się polskości w wileńszczyźnie — za kordonem niemieckim a po-

tem bolszewickim; dzieje pułku związane są mocno z przebiegiem wojny polsko-bolszewickiej, a wreszcie, w pracy tej, po raz pierwszy bodaj, opowiedziane są dzieje zajęcia i organizowania Wileńszczyzny, t. zw. Litwy środkowej, przez gen. Żeligowskiego.

Treść książki, bogato ilustrowanej, zawiera, prócz rozważań historyczno-wojskowych specjalnych, wiele materiału batalistycznego, wziętego z żywych i barwnych wspomnień uczestników walk — oficerów 85 pułku strzelców wileńskich.

POPRZEZ FRONTY.

Ukazała się w druku książka, rzucająca ciekawe światło na rolę kobiet w wojskowym wywiadzie Legionów z czasów początku wielkiej wojny europejskiej. Jest nią: *Poprzez fronty Zofii Zawiszanki*.

W słowach prostych, nie silących się na „literaturę”, a ciepłych przez to i przekonujących, opowiada autorka dzieje swej niebezpiecznej służby, przekradania się przez front rosyjski, organizowania „poczty” wywiadowczej, przesyłającej zdobyte wiadomości do rąk właściwych, perypetje, szykany i wrogość ze strony „sprzymierzonych” Niemców — groźne — a prosto i szczęśliwie rozwikłujące się „wsypy” na terenach, zajętych przez wojska rosyjskie.

Książka zjednywa czytelnika prostotą i niewymuszonością stylu, prostotą stosunku autorki do swego ciężkiego, nieraz nad siły, zadania, szczerością odczuwania, zapałem dla sprawy — przy jednoczesnej powściągliwości w stosunku do przeciwników politycznych i zamilczeniu spraw t. z. orientacyj.

WALKA O IDEAŁY.

Coraz dalej usuwa się w przeszłość epoka, w której, wśród ucisków i gwałtów, wykuwała się i walczyła o prawo bytu nasza myśl niepodległa. Młode pokolenie, wzrastające w warunkach szczęśliwych, w kraju wolnym od obcych najeźdźców, powinno znać historię walk swoich ojców, którym zawdzięcza przetrwanie myśli, słowa polskiego i ideałów narodowych. Dlatego też wszelkie wspomnienia działaczy narodowych z czasów Apuchtina i Hurki są niezwykle cenne i stanowią ciekawy i bliski sercu materiał historyczny. Niejednego można się z tego nauczyć, przede wszystkim zaś tej jedności, tak cennej a rzadkiej w naszym społeczeństwie zalety, która zjawiała się w czasach tak ciężkich.

Takiego właśnie rodzaju dokumentem są wspomnienia *Stanisława Koszutskiego*, p. t. „Walka młodzieży polskiej o wielkie ideały”, — wspomnienia z lat gimnazjalnych i uniwersyteckich, obejmujące czas od r. 1881 do 1900. Wielu wybitnych dziś Polaków znajdujemy w tych wspomnieniach; i nic dziwnego — każdy, kto wzlatął duchem ponad dostatek i sytość codziennego życia, brał wówczas udział w walce o ideały polskości.

Książka ta jest dokumentem zajmującym i budzącym wzruszenie w sercu każdego patrioty.

DOKTRYNA A TWÓRCZOŚĆ.

Znany krytyk literacki, *Leon Pomirowski*, wydał „rzecz o współczesnej krytyce, najnowszej prozie polskiej i dramacie”. Założeniem autora jest, że literatura odrodzonej Polski zarówno jak i krytyka muszą się całkowicie przystosować do nowych warunków, „uczyć się wolności”, zapomnieć o koniecznej roli, jaką odgrywały za czasów upadku państwa, i wykuwać sobie nowe, samoistne życie, wolne od zadań, jakie spełniać musiały z uszczerbkiem dla swej artystycznej wartości.

Oporając się na tych zasadniczych przesłankach, kreśli Pomirowski zadania, jakie winna zająć krytyka, omawiając jednocześnie liczne zjawiska naszego życia literackiego.

Skreśliwszy szereg uwag o istocie epiki, charakteryzuje epokę polską lat

ubiegłych i przechodzi do dłuższego omówienia twórczości J. Kadena-Bandrowskiego. Po krótkim wrywku o kulturze estetycznej i narodowych i międzynarodowych wartościach w literaturze — omawia twórczość kilku przedstawicieli najnowszej prozy polskiej. Część drugą pracy zajmują rozważania na temat twórczości dramatycznej i teatru.

Książka Pomirowskiego jest nawskroś nowoczesną. Autor porusza w niej cały szereg nader interesujących zagadnień, rozstrzyga je z tą pewnością siebie, jaką dać może jedynie jasny i skrytykalizowany pogląd na całokształt poruszanych spraw, z inteligentną wnikliwością doświadczonego badacza. Można z nim dyskutować, ale czyta się jego wywody z wielkim zainteresowaniem.

PAMIĘTNIK LIRYCZNY.

Silę talentu *Marji Grosseck-Koryckiej*, poetki z Bożej łaski, stanowi jej wielka wiara w to, że potrafi swem słowem ożywić martwotę, zasypać pustkę przepaści między wybrańcami i szaryzną ludzką i „zjadaczy chleba w antołów przemienić”. I słowa jej, zrodzone z ducha i pisane krwią serca, mają tę moc rzeczywistą. Jest to najczystszej wody poezja, a ma jeszcze tę wartość więcej, że jest tworem kobiety mądrej i wykształconej. Pamiętnik liryczny zresztą nie ma nawet tego podłoża filozoficznego, co „Medytacje”. Są to słoneczne kwiaty poezji, rzucone w przestrzeń, dla tych, którzy wyciągną po nie zbolące ręce. W najbardziej lirycznych jednak strofach jest ten górny ton — nie patosu, lecz wyżyn szlachetnych, na których zawsze stała zmarła autorka.

ROCZNIKI TORUŃSKIE.

Jedno z ruchliwych towarzystw naukowych w Polsce — toruńskie — wydało świeżo Roczniczek trzydziesty czwarty. Roczniczek ten zawiera 3 większe prace. Pierwszą jest studjum ks. dr. *Kazimierza Bieszka* p. t. „Walka Zakonu Krzyżackiego z Polską o przynależność kościelną archidjako-natu pomorskiego”.

Następną rozprawą jest cz. I obszerniej, źródłowej pracy dr. *Stanisława Pyszka* p. t. „Dzieje gimnazjum toruńskiego”. Autor omawia tu dzieje toruńskiego gimnazjum akade-

Na nowej książce niewątpliwie zdolnego pisarza, jakim jest *Jan Augustynowicz*, autor „Księdza Prota”, zacieżyła dość mocno obrona fabuły powieści: arystokratka rosyjska, córka zabitego w Warszawie przez polskiego rewolucjonistę dygnitarza, wraca do Polski po rewolucji bolszewickiej jako fikcyjna żona Polaka — „niebieskiego ptaka”, by zemścić się na zabójcy ojca i na swoim paroletnim kochanku wbrew woli — komisarzu bolszewickim a następnie agitatorze komunistycznym w Polsce. Bohaterka zabija swego eks kochanka — a pada ofiarą miłości ku zabójcy ojca.

Melodramatyczność fabuły powieści — traktowanej przez autora na poważniejszą miarę, stanowi w książce dysonans, którego nie potrafił zagłuszyć nawet niewątpliwym talentem pisarskim Augustynowicza

mickiego, które cieszyło się sławą jednej z najlepszych szkół protestanckich w Polsce. Praca jego, omawiająca dzieje tej uczelni od chwili założenia (r. 1568) do końca XVIII wieku, ukazuje się narazie w części — sięgając do r. 1600.

Trzecią pracą — jest zakończenie studjum ks. Alfonsa Mańkowskiego: „Prłaci i kanonicy katedralni chełmińscy od założenia kapituły do naszych czasów”. Początek studjum ukazał się w „Roczniku XXXIII”.

POLESIE WSCHODNIE.

Polesie wschodnie *Kazimierza Moszyńskiego* — to nowe i bardzo staranne wydawnictwo. Treścią tej dobrej i ciekawej książki są rezultaty badań, które przeprowadził autor — jeszcze przed wojną — na terenie Polesia wschodniego, w okolicach dziś będących w posiadaniu Rosji; ponieważ zaś owe obszary są dziś niedostępne dla uczonych, przeto zwiększa się wartość dokumentalna pracy p. Moszyńskiego.

Monografia o Polesiu dzieli się na dwie części. W pierwszej opracowana jest kultura materialna; w drugiej duchowa i społeczna. Część druga jest niepełna wskutek nieuwzględnienia przez autora wielu zjawisk, lecz winę ponoszą tu okoliczności, wśród których odbywały się badania: przedewszystkiem wybuch wojny, który owym badaniom wogóle kres położył. Kogo tylko interesuje ludoznawstwo, ten z prawdziwym zadowoleniem zapozna się z tą sumienną pracą o Polesiu.

BÓJ POD BRZOSTOWICAMI.

Jako tom VIII cyklu studjów taktycznych z historii wojny polskiej 1918 — 1920 Wojsk Biura Historycznego, ukazała się praca ppłk. *S. G. J. Sadowskiego*, b. szefa sztabu 3 dywizji Legionów, p. t. Bój pod Brzostowicami, przedstawiająca działania bojowe 7, 8 i 9 pułku piechoty Legionów oraz 23 p. p. w końcu września 1920 roku w operacji niemieńskiej, która, po bitwie pod Warszawą, była drugą najmniej ważną i decydującą bitwą w ugruntowaniu ostatecznym naszego zwycięstwa nad Sowiecami. Omawiane studjum taktyczne oparte jest na osobistych wspomnieniach autora, oraz na bogatych, skrupulatnie zbieranych materiałach. Autor potraktował bój pod Brzostowicami bardzo szeroko i gruntownie. Po omówieniu sytuacji ogólnej, sytuacji dywizji i jej planu działań, przedstawił sytuację nieprzyjaciela, przebieg walk zaczepnych i obronnych pod Brzostowicami, wreszcie ostateczne, zwycięskie natarcie na nieprzyjaciela. Na końcu pracy znajdujemy ogólne omówienie całego boju pod Brzostowicami. Studjum zawiera mnóstwo szkiców, map i panoram fotograficznych, przedstawiających teren historycznego boju (bardzo pożyteczna nowość w naszej literaturze wojskowej), które ułatwiają czytelnikowi zorjentowanie się w obfitym materiale.

WSPOMNIENIA Z RIWIERY.

Antoni Żwan wydał świeżo swoje *Wspomnienia z Riwiery francuskiej z lat 1877 — 1927*, omawiające udział Polaków w życiu towarzyskim i politycznym, emigrację i wychodźstwo.

Książka *Żwana*, jak wskazuje sam tytuł, nie miała na celu ujmować spraw poruszanych metodycznie i ściśle. Są to, oparte na własnej obserwacji i wspomnieniach, interesujące przyczynki do życia pewnego dość ściśle ograniczonego środowiska, zawierające sporą ilość materiału anegdotycznego — zarówno z dziedziny stosunków towarzyskich, jak i polityki.

Autor pragnął, poza t. zw. elitę towarzyską na Riwierze, dać obraz i tych wielkich emigrantów z szerszych warstw społecznych. Zrobił to w zakresie znacznie mniejszym — stosownie do materiału faktycznego, jakim w stosunku do Riwiery mógł rozporządzać.

EKONOMJA ST. GRABSKIEGO.

Wydawana kolejno po sobie następującymi częściami *Ekonomja polityczna Stanisława Grabskiego* dobiega końca. Ostatnio ukazały się cz. VI i VII, przynoszące omówienie kapitału i stosunków robotniczych. Obate te maty — tak popularne obecnie i będące wciąż na ustach niemal każdego, kogo interesują zagadnienia społeczne — łączą się w opracowaniu Grabskiego ściśle z doświadczeniami ostatnich dziesięcioleci, opierając się na nich, jako na pierwszorzędnym materiale, który niejednemu ze specjalistów rzucił nowe światła na zagadnienia ogólne. Aktualność książki Grabskiego, jeśli tak rzec wolno o pracy naukowej, podnoszą jeszcze liczne uwagi, odnoszące się do obecnych stosunków w Polsce.

Mieczysław Jałowiecki, jeden z tych, których wszystkie niemal wspomnienia życiowe łączą się z częścią Polski, która została odcięta od ojczyzny jej granicami wschodnimi, wydał garść tych wspomnień p. t. *Po dworach i wsi litewskiej*. Tworzywem książki była wielka miłość i żal, że „na daleko wysuniętych, a tak dziejowo i kulturalnie polskich rubieżach Rzeczypospolitej, na straconych posterunkach dogasają dziś ostatnie ogniska strażnicze tych, co poprzez długie wieki i liczne pokolenia własną piersią, krwią, ogromem bohaterstwa, męstwa i woli straż trzymali ku chwale i potęgę imienia Polskiego“.

Wykładnikiem Mgły, powieści *Unamuna*, wydanej świeżo w przekładzie polskim, może być zdanie, włożone przez autora w „usta“ psa, odgrywającego znaczną rolę w powieści, zdanie zamykające niemal książkę: — „Jakże dziwnym stworzeniem jest człowiek! W żaden sposób nie można się dowiedzieć, czego właściwie chce, prawdopodobnie sam o tem nie wie“. Skomplikowana fabuła powieści uzasadnia ten paradoks autora w sposób zręczny, pełen finezji, ironji i ciekawych sofizmów.

Dalsze utwory hiszpańskiego pisarza poznamy jeszcze w przekładach dr. Edwarda Boyé'go.

Nowa powieść *Ireny Zarzyckiej*, *Ja wno grzesznica*, sprawia nam, niestety, zawód. Prostota, która tak nas ujęła w „*Dzikusce*“ — tu zbliża się do naiwności. Dość szablonowy pomysł — dziewczyny, która czysta i naiwna przechodzi przez niebezpieczeństwa i pokusy i, jako diwa kabaretowa zdobywa sobie prawdziwą, zeszlowieczną miłość i szczęście — został potraktowany przez autorkę zbyt prosto i mało przekonywająco. Mamy nadzieję, że następna książka Zarzyckiej, która ma niewątpliwe zalety pisarskie — werwę, prostotę i łatwość stylu — odpowie wymaganiom, które, sądząc po „*Dzikusce*“, można autorce postawić.

Edmund Zaleski wydał interesującą broszurę p. t. *Ruch Spółdzielczy w Finlandji*. Są to wrażenia z wycieczki, przynoszące skrzętnie zebrany i popularnie zreferowany bogaty materiał faktyczny, dotyczący rozwoju spółdzielczości w kraju tycząca jezior. Książka zawiera nadto kilkanaście związanych z treścią ilustracji.

Władysław Kościatkowski wydał broszurkę p. t. *Co każdy o budzie wiedzy winien*. Celem jej jest popularne wyłożenie sze-

ŚWIAT KSIĄŻEK

Robert Ludwik Stevenson jest niewątpliwie autorem, którego warto przyswoić, choćby częściowo, literaturze polskiej. Do poprzednio wydanych już przekładów paru jego powieści przybyły ostatnio dwa nowe. W taniem wydaniu ukazał się: *Człowiek o dwu twarzach* — nawskroś niesamowita historia o wyzwolonych niskich instynktach człowieka — oraz duża, interesująca swą pełną tajemniczością, budzących grozę przygód żywą i wartką fabułą *Czarna strzała*, powieść historyczna — z czasów wojny dwu Róż w Anglii.

Koniec *Rasputina*, książka ks. *F. F. Jassupowa*, który uczestniczył w spisku i uwięzionym powodzeniem zamachu na tę jedną z najbardziej ponurych postaci Rosji carskiej, ukazała się w polskim przekładzie.

Panna Elza Artura Schnitzlera, która przed kilkunastu laty była pewnego rodzaju sztandarem modernizmu, zapowiedzią doniosłych zmian i zalecała w psychice nowoczesnej kobiety — choć dziś już odarta z uroku „rewelacji“ — jest jednak ciekawym studjum szamocącej się w poszukiwaniu drogi życia duszy kobiecej. Przekład polski tej książki — dokonany przez ś. p. *Jadwigę Przybyszewską*, ukazał się na półkach księgarskich.

Na arenie cyrkowej — powieść *Waltera Angela*, na której osnuto film, wyświetlany w Polsce — ukazała się w taniem wydaniu „*Roju*“.

Z pośród wielkiej liczby książek, które przyswojono zupełnie niepotrzebnie literaturze polskiej, na plan pierwszy wysuwa się powieść *Andrzeja Dahla*: „Te panie z 12“: szkoda czasu, papieru, pieniędzy; nawet zwolennicy sensacji erotycznej zawiodą się na tej książce. Do kosza!

Miłość w życiu *Rudolfa Valentina Edouarda Ramonda* ukazała się w polskim przekładzie.

Pamiętniki *Kosti Riabcewa*, ciekawa książka *N. Ogniewa*, której treścią są pamiętniki ucznia koedukacyjnego gimnazjum sowieckiego, a o której ukazaniu się w polskim przekładzie pisaliśmy parę miesięcy temu, ukazała się w nowym przekładzie *B. Nowickiego*. Książka — pełna smętku i dająca pole do bolesnych nieraz refleksyj — jest naprawdę bardzo interesująca.

W bibliotece filmowej „*Roju*“ ukazał się przekład powieści *A. Daudet'a*: *Skandal małżeński* (*Promont jeune et Risler ainé*), w ciekawy sposób malującej życie cyganerii *Montmartre'u* na tle obrazu mieszczańskiego Paryża.

regu zasad i zagadnień budżetowych, oraz poruszenie aktualnych kwestyj z dziedziny prawa państwowego w związku z budżetem państwa. Autor czyni to zwięźle, treściwie i jasno.

Stanisława Sarjusz-Wolska wydała broszurkę p. t. *Znaczenie wychowania moralnego w dobie obecnej*.

Polska Biblioteka Filmowa wydała książeczkę *Konstantego Jankowskiego* p. t. *Chaplinada*, omawiającą życie i twórczość popularnego aktora filmowego, Charlie Chaplina.

W polskim przekładzie ukazała się książka *Marcelego Sawage'a* *Czarna Wenus* — pamiętniki słynnej czarnej divy — Józefiny Baker. W przekładzie polskim umieszczono też 30 rysunków z wydania oryginalnego.

Hanka to powieść o młodej dziewczynie, borykającej się z losem, który nie szczędzi jej goryczy, lecz nie może jej złamać, wyszła z pod pióra *Stelli Olgierd*, znanej dotychczas jako poetki z tomiku poezyj „*Pieszczoty*”. Teza jest szlachetna, powieść, mimo pewnych naiwności fabuły, czyta się dość gładko i wywołuje ogólne wrażenie raczej dodatnie, tembardziej, że autorka nie ma pretensji do t. zw. wielkiej literatury.

Pędziwiatr — jest to powieść o ludziach, tkniętych nieuleczalnym nałogiem wódeczki, według określenia samej autorki, *Marji Bochdan-Niedenthalowej*. Powieść o parze młodych ludzi, opanowanych przez ten nałóg, mogłaby być zajmująca, gdyby posiadała jakiekolwiek walory literackie; niestety jednak, czytając „*Pędziwiatra*”, odnosi się wrażenie, że to streszczenie jakiejś większej powieści, suche opowiadanie samych faktów „swoimi słowami”. Dlatego też powieść ta jest sztywna i brak jej wdzięku.

W przekładzie Haliny Zasztowtowej ukazała się *Wieża miłości Rachilde'y*, powieść na tle życia w latarni morskiej na pustkowiu, walki z morzem i wicherami — i samotnością.

Nakładem księgarni Kroniki Rodzinnej ukazała się książka *dr. M. Skrudlika*: *Zamachy na kościół katolicki w Polsce*. Na treść jej składają się rozdziały następujące: *Wstęp*; *Sprawa Andrzeja Huszny*; *Podłoże i okoliczności sprawy Huszny*; *Ofensywa cerkwi prawosławnej w Polsce*; *Bez maski*; *Na marginesie religijnej polityki „Czasu”*.

Ukazanie się drugiego wydania książeczki inż. *Ludwika Spissa*: *Wina domowego wyrobu*, w krótkim czasie po pierwszym, dowiodło pożytku, praktyczności i potrzeby tej książeczki. Autor nowe wydanie przerobił i uzupełnił.

Część I *Podręcznika historii wojskowości powszechnej*, *Mjra Stanisława Kary*, obejmująca całokształt zagadnień wojskowych starożytnej Grecji i Macedonii, oraz ważniejszych wydarzeń batalistycznych, traktuje przedmiot swój w ten sposób, że przynosi materiał ciekawy i ważny nie tylko dla teoretyków wojskowych, ale, w równym stopniu, i dla nauczycieli szkół średnich, czytających i interpretujących w klasie autorów greckich — lub nauczających historii.

Ilja da *Homera* w streszczeniu i opracowaniu oraz z przedmową A. Września ukazała się już w 5-tem niezmiennym wydaniu.

Ukazało się drugie wydanie pełnej sentymentu książki *ks. dr. Józefa Lubelskiego* p. t. *Chrystus i grzesznicy*. Staranne wydanie, dobry druk i papier, 12 ilustracji z pierwszorzędnymi obrazami ozdobi tę popularną pracę.

Rocznik XXIII *Wileńskiego kalendarza informacyjnego* na rok 1928 zawiera, jak i poprzednie, dokładną księgę adresową Wilna.

Kazimierza *Tetmajera* *Bajeczny świat Tatr* ukazał się w nowym wydaniu nakładem Bibl. groszowej.

Podziemne roboty fortyfikacyjne w gruntach ciężkich majora saperów, *Karola Czarneckiego*, traktują poruszane zagadnienia zarówno z technicznego jak i taktycznego punktu widzenia. Doświadczenie własne autora, szereg typowych przykładów z praktyki wielkiej wojny, zilustrowany 100 rysunkami i 22 fotografiami przynosi nader ciekawy materiał dla oficerów saperów i inżynierów.

W cyklu „*Biblioteka Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu*”, wydawanym przez księgarnię M. Arcta, ukazał się przekład drugiego tomu *Zasad Ekonomiki* (Principles et Economics) znanego uczonego angielskiego, *Alfreda Marshall'a*, zawierający księgę VI dzieła Marshall'a — „*Rozdział dochodu narodowego*”.

Zarys geometrii analitycznej na płaszczyźnie prof. *Jana Zydlera* ukazał się w czwartym wydaniu, zawierającym 106 rys. w tekście.

Cz. II Zbioru zadań algebraicznych w układzie metodycznym przez *St. Okulicza* ukazała się w piątym, niezmiennym wydaniu. Część ta zawiera zadania, dotyczące pierwiastków, równań stopnia 2-go i wyższych, nierówności, funkcji, równań nieoznaczonych, postępów, logarytmów, kombinatoryki i dwumianu Newtona.

Piąte niezmiennione wydanie *Gramatyki języka polskiego dla szkół powszechnych i średnich Ignacego Steina i Romana Zawilińskiego* ukazało się na półkach księgarskich.

W pożytecznym „*Wydawnictwie im. M. Brzezińskiego*” ukazały się nowe wydania dwu książeczek: *Rośliny pokarmowe w różnych krajach z wielu rycinami* — przez *B. Dyakowskiego* (wyd. V), oraz *Czarownica*, opowiadanie osnute na tle powieści *Elizy Orzeszkowej* p. t. „*Dziurdziowie*”.

Marja Bogusławska wydała pouczającą a sensacyjną popularną powiastkę p. t. *Duch zamku olsztyńskiego*.

Do szeregu opowieści i nowelek, które za łożo obrały sobie lotnictwo, przybył teraz poemat *Stefana Bąkowskiego* — *Lotnik niezłomny*. Więcej samochwalczy, niż utalentowany, miejscami sprawia wrażenie wręcz niesmaczne (scena w namiocie Emira). Wrażenie i obrazów dość barwnych jest dużo, być może, że autor wybrał nie szczęśliwą dla siebie formę i wypowiedziałyby się lepiej w krótkich impresjach, niż w poemacie na wysoką nastrojonym nutę.

Don *Kichot Stanisława Miłszewskiego*, którego wystawienie przez Teatr Polski w Warszawie było sensacją artystyczną wysokiego próby, ukazał się w wydaniu książkowym.

Niezmiernie zajmująca przez swą sensacyjną fabułę i rysunek pełnych obłudy sylwetek sekciarzy angielskich powieść popularnego pisarza *A. Conan Doyle'a*: *Firma Girdlestone*, ukazała się w polskim przekładzie.

Przyjaciółka kapitana, powieść *Alfreda Assolant*, może już nieco przestarzała, zaprawiona jest humorem, błyskotliwością i pierwiastkiem sensacji. Dzięki temu daje się czytać nawet z pewnym zainteresowaniem. Bohaterem jest Francuz, którego los zawiodł nad brzegi Gangesu. Tysiące przygód, często tragicznych, w których główną rolę obok bohatera odgrywa

królewska tygryśca, przeplatają się z pełnemi humoru epizodami odwiecznego antagonizmu francusko-angielskiego.

W miarę jak wzrasta zainteresowanie polskiem morzem, powstaje wokoło niego literatura piękna, mniej lub więcej udatna. Kapitan Czerwonego Widma — *Michała Rusinka* jest cyklem opowieści o podłożu niesamowitem, nowelek, opartych o legendy kaszubskie i marynarskie. Jeśli niema w nim nic wybitnie oryginalnego i wnoszącego nowy ton do literatury, to w każdym razie są to powiastki czytające się łatwo i z zainteresowaniem, podobne wprawdzie do wielu innych o pokrewnych tematach, czytanych w różnych obcych językach, ale pisane z pewnem zacięciem literackim i nie bez talentu.

Izby rolnicze a zrzeczenia rolnicze, *prof. dr. Stefana Surzyckiego*, ukazały się w osobnej odbitce z zesz. I Biuletynów Spółdzielczego Instytutu Naukowego.

Tegoż autora: Praca towarzystw rolniczych u nas i gdzie indziej wyszła z druku jako oddzielna odbitka z „*Rolnika Ekonomisty*”.

Jako odbitka z „*Krakowskiej Kroniki Rodzinnej*” wyszedł odczyt *dr. Henryka Straszewskiego*: Czynniki produkcji rolnej.

Jako dalszy tomik kolekcji humorystycznej „*Roju*” ukazał się tomik doskonałych opowiadań *A. Awerzenki* p. t. Egzekutor Buraczek w dobrym przekładzie H. Pilichowskiej

Nakładem „*Dobrej prasy*” w Płocku ukazały się trzy propagandowe przeciw bolszewickie książeczki: *Komunizm a dziecko* (Prawda o losie dzieci w ustroju komunistycznym); *S. Kamińskiego*: Co to jest rewolucja (20-ty tysiąc); i tegoż: *Komunizm a religja* (20-ty tys.). Nadto nakładem tejże firmy jako Nr. 1 „*Żywotów Polaków i Polek*” dobrze zasłużonych ojczyźnie”, wyszedł tomik *Ks.*

Józefa Umińskiego: Stanisław Hojusz.

W „*Bibliotecze żołnierza polskiego*” wydał *Roman Umiastowski*, autor ciekawej pracy p. t. „*Ludzie Morza*”, książeczkę, omawiającą: *Morze jako źródło bogactwa narodu*. Pożyteczną broszurkę zdobi 7 ilustracji, poświęconych zobrazowaniu portów polskich. Ważna dla bibliotek ludowych i towarzystw oświatowych.

W kolekcji powieści historycznych *J. I. Kraszewskiego*, obejmujących dzieje Polski w skróconych, popularnych wydaniach, ukazał się świeżo *Boży gniew*, powieść z czasów Jana Kazimierza.

Od Redakcji.

Z powodu feryj letnich następny numer naszego pisma ukaze się, jako podwójny — za lipiec i sierpień — w drugiej połowie sierpnia.

BIBLIOGRAFJA.

I. Słowniki. Encyklopedje. Dzieła zbiorowe.

Nauka polska. Jej potrzeby, organizacja i rozwój T. IX. *Rocznik Kasy im. Mianowskiego*. Warszawa. 1928. 8°. s. 349. zł. 9.60.

II. Bibliografja. Księgoznawstwo. Muzea.

JAWORSKI FRANCISZEK. Autor, drukarz i nakładca. Lwów 1928. Nkł. Księg. Gubrynowicza i Syna. 8°. s. 20. zł. 3.20.

LEWICKI KAZIMIERZ. Szkola jako teren propagandy bibliofilskiej. Warszawa. 1928. Tow. Bibliofilów Polskich. 8°. s. 15. zł. 3.

Pamiętnik II. Zjazdu Bibliofilów Polskich w Warszawie (31. X — 2. XI 1926). Warszawa. 1928. Tow. Bibliofilów Polskich. 8°. s. 160. zł. 18.

Poczet członków Polskich Towarzystw Bibliofilskich w r. 1928. Warszawa. 1928. Nkł. Tow. Bibliofilów Polskich. 8°. s. 39. zł. 5.

RYGIEL STEFAN. Estreicher a Wilno. Wilno. 1928. Wileńskie Koło Związku Bibliotekarzy Polskich. 8°. s. 29. zł. 4.

Sigla codicum manuscriptorum qui olim in Bibliotheca Publica Lenopolitana exstantes nunc in Bibliotheca Universitatis Varsoviensis asservantur. Kraków. 1928. Nkł. Krak. Związku Bibliotekarzy. Sgł. Gebethner i Wolff. 8°. s. 75. zł. 5.

SIESTRZYŃSKI JAN. O litografii. Z rękopisu wydał J. Muszkowski. Warszawa. 1928. Nkł. tłoczni Wł. Łazarzkiego. 8°. s. XXXI+105. zł. 24.

SMOLIK PRZECŁAW. Zdobnictwo książki w twórczości Wyspiańskiego. Łódź. 1928. Nkł. Tow. Bibliofilów w Łodzi. 8°. s. 89+15 tabl. zł. 13.80.

ŚWIERKOWSKI K. Karol Estreicher. Bibliografja prac jego i literatury o nim. Warszawa. 1928. Nkł. Koła Warsz. Związku Bibliotekarzy. 8°. s. XX+116. zł. 10.

III. Teologia. Kościół.

CIESZYŃSKI NIKODEM L. X. Roczniki katolickie na Rok Pański 1928. Rok VI. Poznań. 1928. Nkł. autora. 8°. s. 699. zł. 14.

CIESZYŃSKI NIKODEM L. X. Wszystkimi dla wszystkich stałem się. Zbiór kazań przegodnych. Poznań. 1928. Nkł. autora. 8°. s. 162. zł. 3.

CIESZYŃSKI NIKODEM L. X. Wśród pleśni i kadzidel. Garść impresji religijnych. Poznań. 1928. Nkł. autora. 8°. s. 78. zł. 2.50.

IV. Filozofja. Psychologia.

CHOJNACKI P. Ks. Dr. Pojęcia i wyobrażenia w świetle psychologii i epistemologii. Kielce. 1928. Sgł. Księgarnia Gebethnera i Wolffa. 8°. s. 80. zł. 4.

ZAWRSKI ZYGMUNT Dr. Wieczne powroty świętów. Badania historyczno-krytyczne nad doktryną „Wierznego nowrotu”. Kraków. 1927. Odb. z „*Kwartalnika Filozoficznego*”. 8°. s. 104. zł. 3.

V. Nauki przyrodnicze. Matematyka.

DARWIN KAROL. O pochodzeniu człowieka. Warszawa. 1928. Biblioteka Dziel Naukowych. 8°. s. 267. zł. 3.

VI. Geografja. Krajoznawstwo. Podróże. Mapy.

FISCHER JAN. 1500 mil lodzja żeglową. Kraków. 1927. Nkł. Księg. Geogr. „*Orbis*”. 8°. s. 20. zł. 0.80.

GOETEL FERDYNAND. Wyspa na chmurnej północy. [Islandja]. Warszawa. 1928. Nkł. Gebethnera i Wolffa. 8°. s. 198. zł. 15.

KOZICKI STANISŁAW. Na Sycylii. Warszawa. 1928. Nkł. Gebethnera i Wolffa. 8°. s. 125. zł. 4.50.

KUBIOWICZ WŁODZIMIERZ. Rozmieszczenie ludności na Ukrainie Radzieckiej. Kraków. 1928. Nkł. księg. „*Orbis*”. 8°. s. 31. zł. 0.80.

Mapa turystyczna Karpat Polskich. Ark. 1. (Szczawnica — Pieniny — Żegiestów). Skala 1:100,000. Warszawa. 1928. Nkł. „*Gea*”. 1 map. s. 2.50.

— Ark. 2. (Piłsko—Barania Góra). zł. 2.50.

URBAŃSKI ANTONI. Podzwonne na zgłiszczach Litwy i Pusi. Warszawa. 1928. Nkł. autora. 8°. s. 159. zł. 15.

VII. Antropologia. Etnografja. Prehistorja.

BATOR BOLESŁAW. Metamorfozy polskie. Szkice demograficzne. Warszawa. 1928. Nkł. Nauk. Instytut. Emigracyjnego. 8°. s. 144. zł. 3.50.

BIEGELEISEN HENRYK. Wesele. Lwów. 1928. Nkł. Instyt. Stauropijańskiego. 8°. s. 511. zł. 18.

FRANKOWSKI EUGENJUSZ Prof. Kalendarz obrzędowy ludu polskiego. Warszawa. 1928. Wyd. Sekcji Powsz. Uniw. Regionalnych. 8°. s. 80. zł. 3.

VIII. Językoznawstwo. Filologja.

KRÓL KAZIMIERZ. Wskazówki językowe do tekstu wydawnictw urzędowych. 1. „*Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej*”. 2. „*Dziennik Urzędowy Min. Wyzn. Relig. i Ośw. Publ.*”. Warszawa. 1928. Sgł. w „*Księgarni Polskiej*”. 8°. s. 71. zł. 1.20.

IX. Historia literatury. Krytyka literacka.

BALMONT KONSTANTY. Jan Kasprowiec, poeta duszy polskiej. Częstochowa. 1928. Nkł. Tow. Oświaty Narodowej. 8° str. 61. zł. 1.80.

KUCHARSKI WŁADYSŁAW. Jan Długosz (1415—1480). Złoczów. 1928. Nkł. księg. W. Zukerkandla. 8°. s. 78. zł. 1.80.

PAZURKIEWICZ STANISŁAW Dr. Konstancy Balmont. Częstochowa. 1928. Nkł. Księg. A. Gmachowskiego. 8°. s. 24. zł. 0.80.

X. Historia i nauki pomocnicze.

DEBICKI ZDZISŁAW. Belgja i Polska. Warszawa. 1928. Sgł. Dom Książki Polskiej. 8°. s. 50. zł. 3.50.

GEBAROWICZ MIECZYSLAW. Początki kultu św. Stanisława i jego średniowieczny zabytek w Szwecji. Lwów. 1928. Zakład Narod. im. Ossolińskich. 8°. s. 174+4 tabl. zł. 10.

JANOCKI JAN DANIEL. Józef Andrzej hrabia na Żaluskach Żalusk. Warszawa. 1928. Tow. Bibliofilów Polskich. 8°. s. 112. zł. 12.

JANUSZ BOHDAN. Karałci w Polsce. Kraków. 1927. Nkł. księg. Geograficznej. 8°. s. 113. zł. 3.40.

Konfederacja Barska. Wybór tekstów. Wstęp i objaśn. Wład. Konopczyńskiego. Kraków. 1928. Nkł. Krak. Spółki Wyd. 8°. s. XLVI+215. zł. 3.30.

MALINOWSKI-POBÓG WŁADYSŁAW. Symbol bohaterstwa. Rzecz o Marszałku Piłsudskim. Złoczów. 1928. Nkł. księg. W. Zukerkandla. 8°. s. 168. zł. 3.60.

MICHAELIS-HENNING E. Gen. Burza dziejowa. Pamiętnik wojny światowej. 1914—1917. T. II. Warszawa. 1928. Nkł. Gebethnera i Wolffa. 8°. s. 288. zł. 8.50.

ORSETTI MARJA. Piotr Kropotkin. (1842—1921). Warszawa. 1928. Wyd. Związku Spółdz. Spożywców. 8°. s. 40. zł.

SKRZETUSKI MIECZYSLAW. Wódz narodu Józef Piłsudski. Warszawa 1928. Nkł. Lipi. Mocarstwowego Rozwoju Polski. 8°. s. 31. zł. 1.

WALEWSKA p. PRZEŹDZIECIK MARJA. Z dzieł powstania styczniowego. Trzy wspomnienia. Warszawa. 1928. Sgł. w „Księgarni Polskiej”. 8°. s. 56. zł. 1.20.

WISŁOCKI WŁADYSŁAW TADEUSZ. Kongres słowiański w r. 1848 i sprawa polska. Lwów. 1928. Zakład Narodowy imienia Ossolińskich. 8°. str. 227+8 tabl. zł. 16.

XI. Prawo i nauki społeczne.

ADAMSKI WALTER JAN Ks. Dr. Zarys socjologii stosowanej. Tom. I. Poznań. 1928. Nkł. Zjedn. Młodzieży Polskiej. 8°. s. 312. zł. 12.

Pamiętnik Zjazdu Przedstawicieli Sejmików Powiatowych w 1927 r. Warszawa. 1928. Sgł. Dom Książki Polskiej. 8°. s. 169. zł. 3.

Prawo, Polskie, aktywne. Tekst rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928. Opr. J. Namitkiewicz. Warszawa. 1928. Wyd. F. Hoessicka. 8°. s. 77. zł. 4.

Regionalizm lubelski ze szczególnem uwzględnieniem zadań administracji państwowej i samorządowej. Lublin. 1928. Wyd. Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego. 8°. s. 68. zł. 0.80.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o przerschowaniu bilansów przedsiębiorstw publicznych i prywatnych. Lwów. 1928. Nkł. „Światosław”. 8°. s. 12. zł. 0.50

SARNA ZYGMUNT Dr. Zarys prawa konsularnego ze szczególnem uwzględnieniem stosunków Polski. Kraków. 1928. Nkł. własny. 8°. s. 122. zł. 5.

Sprawozdanie komisji ankietowej badania warunków i kosztów produkcji oraz wymiany. Tom VII. Młynarstwo. Warszawa. 1928. Nkł. Prezydium Rady Ministrów. 8°. s. 87. zł. 3.

Ustawa wodna z dnia 19 września 1922 r. obowiązująca na terenie Rzeczyposp. Polskiej. Wyd. II, uzupełnioną nowelą z dnia 24 lutego 1928. Złoczów. 1928. Nkł. księg. W. Zukerkandla. 8°. s. 428. zł. 7.20.

XII. Polityka. Publicystyka.

GRABIAŃSKI ALEKSANDER. Z zagadnień polityki Europy Wschodniej. Spór o Albanję. Wenecja i wschodni Adriatyk. Warszawa. 1927. 8°. s. 22. zł. 1.

KOZICKI STANISŁAW. Niemcy a Polska na tle polityki powojennej. Warszawa. 1927. Nkł. „Myśli Narodowej”. 8°. s. 39. zł. 1.50.

XIII. Wychowanie. Szkolnictwo.

BINET ALFRED. Pojęcia nowoczesne o dzieciach. Rozwój fizyczny i umysłowy u dziecka w wieku szkolnym. Wyd. III. Warszawa. 1928. Nkł. „Naszej Księgarni”. 8°. s. 320. zł. 7.

CHALACIŃSKI JÓZEF Dr. Wychowanie w domu obcym jako instytucja społeczna. Studium z socjologii wychowania. Poznań. 1928. Księg. Fiszer i Majewskiego. 8°. s. 224. zł. 18.

KRZYWICKI LUDWIK. Takimi będą drogi waszel! Wyd. II. Warszawa. 1928. Nkł. Zrzeszenia Uczestników Studium Pracy Społ.-Ośw. 8°. s. 61. zł. 2.

RONDTHALER ADOLF. Metoda psychologji indywidualnej Alfreda Adlera jako metoda pracy wychowawczej w szkole. Warszawa. 1928. Sgł. w księg. J. Lisowskiej. 8°. s. 124. zł. 5.

SAXBY I. B. Dr. Kształcenie postępowania. Studium psychologiczne. Lwów. 1928. „Książnica-Atlas”. 8°. s. 202. zł. 7.60.

Tematy maturalne w gimnazjach państwowych i prywatnych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. 1927 r. Warszawa. 1928. Sgł. Gebethner i Wolff. 8°. str. 125. zł. 4.

Vade-mecum czyli rady i wskazówki dla słuchaczy nauk matematycznych i przyrodniczych. Warszawa. 1928. Nkł. Młodzystów. Sekcji Wyd. Słuch. Wolnej Wszelchnicy Pol. 8°. s. 78. zł. 3.50.

WITWICKI WŁADYSŁAW Dr. Prof. Rozmowa z pesymistą. Wyd. II. Lwów. 1928. 8°. s. 13. zł. 0.50.

XIV. Wychowanie fizyczne. Sporty.

PAWELEK ALOJZY Dr. Narodowe i społeczne zadania wychowania fizycznego. Poznań. 1928. Sgł. Główn. Księg. Wojsk w Warszawie. 8°. s. 27. zł. 1.20.

ROSENBERG D. Podręcznik gimnastyki według J. Lindharda. Warszawa. 1928. Nkł. Zakł. Graf. „Gloria”. 8°. s. 168. zł. 5.

SZTEKKER TEODOR. W potrójnym nelsonie. Warszawa. 1928. Tow. Wyd. „Rój”. 8°. s. 152. zł. 2.50.

ZALESKI A. i SEMADENI T. Pływanie. Podręcznik techniki. Lwów. 1928. Wyd. Zakł. Narod. im. Ossolińskich. 8°. s. 474. zł. 7.

XV. Książki szkolne.

LIBAŃSKI EDMUND Inż. Prof. Pytania i odpowiedzi z fizyki. Lwów. 1928. Nkł. księg. St. Köhlera. 8°. s. 87. zł. 2.70.

Rozwiązanie konkursu № 6.

1) *Nikt o tem nie wie. Poco ma kto myśleć, że jestem siostrą zbrodniarza.* I t. d.

Zdanie z powieści Stanisława Szpotańskiego: „Synowie kłęski”, str. 129.

2) *Pod wieczór stanęliśmy na szczycie. Zosi ani śladu.* I t. d.

Zdanie z tomu Rafała Malczewskiego: „Narkotyki Gór”, str. 105.

2) — *Czy spełniłem dzisiaj mój obowiązek — spytał z lekkim uśmiechem na zbielełej twarzy.* I t. d.

Zdanie z książki gen. E. de Henning Michaelisa: „Burza dziejowa” t. I — str. 57.

Losowanie nagród konkursu № 7 odbędzie się, z powodu letnich urlopów redakcyjnych, w pierwszych dniach sierpnia.

PROTOKUŁ.

z losowania nagród z 6-go konkursu miesicznika „Co czytać”. Przy losowaniu obecni byli pp. Wacław Gebethner, Adam Bułakowski i Władysław Pawłowicz. Losowanie odbyło się dn. 12 czerwca 1928 r.

Nagrody rozlosowane zostały następująco:

a) Premja wartości 100 zł. — p. B. Hermanówna, Warszawa — Orla 11—11.

1) p. Janusz Nowakowski — Ostrów n/Kamienną, Al. 3-go Maja 46-a — „Amerykanka” Kisielewskiego.

2) p. Edward Zak — Siedlce, ul. Parkowa 21 — „Przysięga” St. Szpotańskiego.

3) p. Eugenja Wintochowa — Warszawa, ul. Płocka 31 m. 59 — „Z głębi serca” Hłakowiczówny.

4) p. St. Czernecka — Tarnów, ul. Rogówskiego 671 — Pamiętniki t. I Wł. Mickiewicza.

5) p. Roman Koseła — Sandomierz — „Marzyciel” Wł. Reymonta.

6) p. Eugenja Sielecka — Warszawa, Grzybowska 36 m. 4 — „Gloria victis” E. Orszeszko.

7) p. Tadeusz Borowiecki — Siedlce, Gimnazjum W. Szwedowskiego, ul. 3-go Maja 12 — „Pamiętniki” t II — W. Mickiewicza.

8) p. Zofja Michałowska — Ostrowiec n/Kamienną, Sandomierska 3 — „Choucas” Z. Nałkowskiej.

9) p. Stefania Zawadzka — Warszawa, ul. Traugutta 6 m. 26 — „Dom w śródmięściu” P. Choynowskiego.

10) p. Władysław Bukowski — Warszawa, ul. Ś-to Jańska 27 m. 4. — „Pograniczne ogniska” J. K. Maciejowskiego.

Następują podpisy:

XVI. Książki dla dzieci i młodzieży.

MIKULSKI A., WÓJCIK ST. i KOZERA E. Elementarz powszechny. Lwów. 1928. Wyd. Zakł. Narod. im. Ossolińskich. 8°. s. 124. zł. 2.50.
 ŚWIDERSKA MARJA. Ze wspomnień małej Kzemienczanki. Kraków. 1928. Nkł. Tow. Szkoły Ludowej. 8°. s. 97. zł. 1.50.

XVII. Wydawnictwa popularne i ludowe.

BULICHOWSKI STANISŁAW Ks. Niech żyje kółko rolnicze. Sztuka ludowa. Kraków. 1927. Nkł. Małopolskiego Tow. Rolniczego. 8°. s. 85. zł. 1.50.
 GROCHOWSKA WANDA. Wójtówna. Powieść. Wyd. II. Warszawa. 1928. Księg. „Przeglądu Katolickiego”. 8°. s. 179. zł. 1.50.
 JEZIERSKI EDMUND. Katarzyna I. Z bagna — na wyżyny carskiego tronu. Warszawa. 1928. Nkł. Drukarni Teatralnej. 8°. s. 127. zł.
 MOCNY ALEKSANDER. Józik. Warszawa. 1923. Sgł. w księg. Kroniki Rodzinnej. 8°. s. 128. zł. 2.
 OPEŁHOWSKI ANTONI Prawdy obywatelskie oświaty ludowej. Częstochowa. 1928. Nkł. Tow. Oświaty Narodowej. 8°. s. 29. zł. 0.60.

XVIII. Literatura piękna. Pomniki literackie.

BENTLEY E. C. Sprawa Mandersona. T. I. Warszawa. 1928. Biblioteka Groszowa. 8°. s. 148. zł. 1.45.
 CLARKE LAURENCE. Sobowtór Maharadży. Powieść. Warszawa. 1928. Biblioteka Domu Polskiego. 8°. s. 160. zł. 1.95.
 CONRAD JOSEPH. Murzyn z załogi Narcyza. Opowiadanie o Kasztelu. Warszawa. 1928. Dom Książki Polskiej. 8°. s. 217. zł. 6.
 CORTHIS ANDRÉ. Przebaczę. Powieść. Warszawa. 1928. Biblioteka Groszowa. 8°. s. 154. zł. 1.45.
 CZOSNOWSKI JAN EUSTACHY. Cienie Powieść Kresowa. Lwów. 1928. Spółka Nakł. „Odrodzenie”. 8°. s. 191. zł. 5.
 FARRÈRE CLAUDE. Uwiedziona kochanka Kraków. 1928. Udziałowa Spółka Wydawn. 8°. s. 208. zł. 5.40.
 GARSZYN W. Miłość modelki. (Nadzieja Nikolaiewna). Warszawa. 1928. Nkł. Księg. J. Czerneckiego. 8°. s. 151. zł. 4.50.
 HUYSMANS J. K. W drodze. Powieść. Tom I. Warszawa. 1928. Polski Inst. Wyd. „Sfinks”. Sgł. Księg. „Lektor”. 8°. s. 310.
 — — Tom II. s. 336. I/II. zł. 10.
 KRISHNAMURTI J. W sercu mem jesteś. [Poezje]. Warszawa. 1928. Nkł. Księg. F. Hoesicka. 8°. s. 32. zł. 4.
 LIPIŃSKI FRANCISZEK. Pieśń o miłości zwycięskiej. Katowice. 1928. Nkł. Wyd. Strzechy Rodzinnej. 8°. s. 36. zł. 2.20.
 ŁUBIENSKI MACIEJ hr. Manowce sławy. Powieść. Warszawa. 1928. Biblioteka Nowości. 8°. s. 123. zł. 1.25.
 MACIEJEWSKI JERZY KONRAD. Pograniczne ogniska. Powieść. Warszawa. 1928. Nkł. Gebethnera i Wolffa. 8°. s. 312. zł. 7.
 NIEDZIAŁKOWSKA-DOBACZEWSKA WANDA. Kamienica za Ostrą Bramą. Powieść. Wilno. 1928. Nkł. Tow. Wyd. „Pogoń”. 8°. s. 207. zł. 3.50.
 OLECHOWSKI GUSTAW. Tam, gdzie zimno... (Wrażenia z podróży). Warszawa. 1928. Biblioteka Groszowa. 8°. s. 153. zł. 1.45.

RESZCZYŃSKA MARTA. „Drobiazgi”. Zbiór poezji. Wilno. 1928. Nkł. M. Latoura. 8°m. 1. 36. zł. 3.

ROLLAND ROMAIN. Dusza zaczarowana. III. Matka i syn. Powieść. Poznań. 1928. Nkł. Wydawnictwa Polskiego. 8°. s. 340. zł. 7.

SEJFULINA LIDJA. Wiryneja. Warszawa. 1928. Tow. Wyd. „Rój”. 8°. s. 187. zł. 4.80.

STEVENSON ROBERT LUDWIK. Czarna strzała. Opowieść z czasów wojny dwóch Róż. Warszawa. 1928. Tow. Wyd. „Rój”. 8°. s. 255. zł. 5.

STEVENSON ROBERT. Człowiek o dwu twarzach. Powieść. Warszawa. 1928. Tow. Wyd. „Rój”. 8°. s. 134. zł. 1.25.

STRAND EDWARD. Ludzie z pod bieguna. Powieść z najdalszej Północy. Warszawa. 1928. Inst. Wyd. Renaissance. 8°. s. 352. zł. 9.50.

SZCZERBOWSKI ADAM. Kwiat na mogile. Poezje. Warszawa. 1928. Sgł. Dom Książki Polskiej. 8°. s. 39. zł. 1.50.

VAUTEL CLEMENT. Szalone kobiety. Powieść. Warszawa. 1928. Biblioteka Nowości. 8°. s. 261. zł. 6.50.

WOLTER. Mahomet czyli fanatyzm. Tragedja. Warszawa. 1928. Nkł. księg. F. Hoesicka. 8°. s. 80. zł. 5.

ZUCCOLI LUCIANO. Dziedzictwo krwi. Powieść. Warszawa. 1928. Biblioteka Groszowa. 8°. s. 292. zł. 6.50.

ŻOŁNOWSKI JULJAN. Łomża. (Utwór historyczny [wierszem]). Łomża. 1928. Nkł. autora. 8°. s. 24. zł. 1.40.

XXI. Technika. Rzemiosła.

PESZKOWSKI KAROL Inż. Problem drogi wodnej z Górnego Śląska. Warszawa. 1928. Sgł. Książnica-Atlas. 8°. s. 63. zł. 10.

XXII. Wojskowość.

GALICZ KAZIMIERZ Por. Zarys historii wojennej 48-go pułku piechoty strzelców kresowych. Warszawa. 1928. Sgł. Główn. Księg. Wojskowa. 8°. s. 23. zł. 0.90.

GARWACKI JÓZEF. Patrolowanie (Wyszkolenie). Łęczycza. 1928. Sgł. Główn. Księg. Wojskowa w Warszawie. 8°. s. 66. zł. 3.

GARWACKI JÓZEF. Zasady walki piechoty w ramach zespołu. Wyd. II. Łęczycza. 1928. Sgł. Główna księg. Wojskowa. 8°. s. 34. zł. 2.

HUJDA WLADYSŁAW Kpt. Zarys historii wojennej 19-go pułku piechoty „Odsiecz Lwowa”. Warszawa. 1928. Sgł. Główn. Księg. Wojskowa. 8°. s. 33. zł. 0.90.

KREUTZINGER JÓZEF Płk. Topografia. Pomiar i zdjęcie kraju, kartografia i wojskowe znaczenie terenu. Warszawa. 1928. Sgł. Główn. Księg. Wojsk. 8°. s. 338 + 19 tabl. zł. 16.

NIEZBRZYCKI JERZY. Nauka o terenie. Wyd. II. Warszawa. 1928. Główn. Księgarnia Wojsk. 8°. s. 164. zł. 3.

ORTHLIEB Mjr. Flota powietrzna. Warszawa. 1928. Wojsk. Instytut Naukowo-Wyd. 8°. s. 221. zł. 7.

TURKIEWICZ JÓZEF Mjr. Zarys historii wojennej 13-go pułku ułanów podolskich. Warszawa. 1928. Sgł. Gł. Księg. Wojskowa. 8°. s. 30. zł. 0.90.

WEBER LEOPOLD Kpt. Zarys historii wojennej 51-go pułku piechoty strzelców kresowych. Warszawa. 1928. Sgł. Główn. Księg. Wojskowa. 8°. s. 38. zł. 0.90.

ZABOROWSKI WACŁAW Por. Zarys historii wojennej 28-go pułku Strzelców Kaniowskich. Warszawa. 1928. Sgł. Gł. Księg. Wojskowa. 8°. s. 29. zł. 0.90.

XXIII. Medycyna. Higijena. Farmacja.

KLECKI KAROL Dr. Prof. Patologia ogólna. T. I. Kraków. 1928. Nkł. Polskiej Akad. Umiejęt. Sgł. Gebethner i Wolff. 8°. s. 602. zł. 30.

VACHET PIOTR Dr. Niepokój płciowy. Lwów. 1928. Nkł. Tow. Wyd. „Ateneum”. 8°. s. 148. zł. 5.

XXIV. Handel. Przemysł.

BÓBR WACŁAW. Polski przemysł naftowy. Warszawa. 1928. Wyd. „Przeglądu Politycznego”. 8°. str. 32. zł. 1.50.

XXV. Rolnictwo. Hodowla. Leśnictwo. Ogrodnictwo.

BRZOWSKI STANISŁAW. Bzy, konwalja, narcyzy. Warszawa. 1928. Nkł. Stow. Pracown. Księgarskich. 8°. str. 32. zł. 1.50.

BRZOWSKI STANISŁAW. Hodowla roślin w pokoju i na balkonach. Warszawa. 1928. Nkł. Stow. Pracown. Księgarskich. 8°. str. 65. zł. 2.40.

LASSOW ROMAN. Mój system rzadkiego siewu i uprawy w przeciwstawieniu do średnio-rzadkich siewów Burmestra, Galińskiego i t. d. Poznań. 1928. Księgarnia M. Arcta. 8°. s. 112. zł. 8.

MOKRZECKI ZYGMUNT Prof. Strzygonia choinówka. Monografia leśno-entomologiczna. Warszawa. 1928. Nkł. Związku Zawod. Leśników. 8°. s. 131. zł. 7.

SOWIŃSKI MIECZYSLAW Inż. Rybna i Kaszów, wsie powiatu krakowskiego. Warszawa. 1928. Sgł. Księgarnia Rolnicza. 8°. s. 208. zł. 9.

XXVI. Varia.

MARYŁOON. Czy fantazja? Sztuka spirytystyczna. Katowice. 1928. Nkł. Redakcji „Odrodzenie”. 8°. s. 30. zł. 1.

Piekarnia, Chyliżkowska, i Cuklernia. Warszawa. 1928. Nkł. Wyższej Szkoły Gospodarczej w Chyliżkach. 8°. s. 56. zł. 3.

SZMURŁO PROSPER. Ze świata tajemnic. Metapsychika, okultyzm, spirytyzm. Warszawa. 1928. Nkł. Wyd. „Świt”. 8°. s. 159. zł. 3.

NAJNOWSZE WYDAWNICTWA FRANCUSKIE.

KOMUNIKAT BIBLIOGRAFICZNY KSIĘGARNI: GEBETHNER & WOLFF, Librairie Franco-Polonaise et Etrangère 123 Boulevard St. Germain — PARIS — 6ème.

Regulowanie rachunków — P. K. O. Warszawa. nr. 190-840.

Księgarnia GEBETHNERA I WOLFFA w Paryżu dostarcza wszelkich informacji w sprawie podanych poniżej książek, oraz wysyła na żądanie katalogi szczegółowe. Na odpowiedź lub przesyłkę katalogów dołączycy należy 50 groszy w znaczkach polskich.

Do cen książek, niżej podanych, dochodzą koszty przesyłki i opakowania.

P O W I E Ś C I.

ARNOUX A. Les gentilshommes de centure. fr. 12.

- ARTUS L. *Les chiens de Dieu*. fr. 12.
 BAUTET FRÉDÉRIC. *Pantins et poupées*. fr. 12.
 BORDEAUX H. *Le Calvaire de Cimier*. fr. 12.
 CHAMPSAUR F. *La Princesse Emeraude*. fr. 12.
 CHOISY MARYSE. *Un mois chez les filles*. (reportage).
 Z pewnością jedna z najbardziej śmiałych ankiet, jaką kiedykolwiek przeprowadziła kobieta. fr. 12.
 DORGELES ROLAND. *La caravane sans chameaux*.
 Najnowsza książka Dorgelesa staje się aktualną wobec ogłoszonych świeżo polskich przekładów jego doskonałych „sprawozdań” podróży. fr. 12.
 DUNCAN IZADORA. *Ma vie*.
 Spowiedź z życia, w której m cierpienia i sława, miłość i pragnienie szczęścia, śmierć wreszcie zaplatają się w powieść, która przykuwa uwagę od pierwszej do ostatniej kartki. fr. 12.
 ELDER MARC. *La belle Eugénie*. fr. 12.
 LE FRANCK MARIE. *Le poste sur la dune*. fr. 12.
 GILBERT DE VOISINS. *L'absence et le retour*. fr. 12.
 LANDRE J. *La Parodie galante*. fr. 12.

- LEROUX GASTON. *L'agonie de la Russie blanche*.
 Gaston Leroux, autor sławnych powieści kryminalnych, w roli obserwatora epokowych wydarzeń. fr. 15.
 PRAT M. *L'Inflantion du coeur*. fr. 12.
 SILVESTRE CH. *Le vent du gouffre*. fr. 12.
 SOUPAULT PHILIPPE. *Les derniers nuits de Paris*. fr. 12.
 THIERRY SANDRE. *Les yeux fermés*. fr. 12.
 TRISTAN BERNARD. *Le voyage imprévu*. fr. 12.

INNE WYDAWNICTWA.

- DELTEIL JOSEPH. *La Fayette*.
 Epopea rewolucji francuskiej, napisana przez autora „Joanny D'Arc”, jako utwór literacki zawiera wszystkie znamiona wielkiego talentu. Silny twórca temperament młodego pisarza, ujęty w karby czystej poezji. Ta sama co w „Joannie D'Arc” jedyna proza, ta sama obrazowość i siła wyrazu. fr. 12.
 GUÉGUEN P. *Paul Valéry. Son oeuvre. Document pour l'histoire de la littérature française*.
 Studium to uznają poważną krytyką francuską za najlepszy „podręcznik” wprowadzający w lekturę pism wielkiego poety i filozofa. fr. 8.

FLAMENT ALL. *La vie de Manet*.
 Życie i twórczość mistrza malarstwa nowoczesnego. fr. 15.

HOURTICQ LOUIS. *Ingrès*.
 Nowa praca wybitnego historyka sztuki, wydana w znakomitej kolekcji „Classiques de l'Art”. Tom zawiera 162 reprodukcje. Broszura. fr. 30. — w oprawie fr. 45.

MONKIEWICZ BRONISŁAWA. *Verlaine critique littéraire*.
 P. Monkiewiczówna, kustosz paryskiego Muzeum Mickiewiczowskiego, ogłosiła świeżo wartościową pracę literacką, w której po raz pierwszy narysowaną została sylweta Verlaina, jako krytyka literackiego. Praca została przyjęta zyciwiście przez krytykę francuską. fr. 12.

PIERRE-QUINT L. *Comment travaillait Marcel Proust*.
 Pierwsza kompletna bibliografia dzieł Prousta i ogłoszonych o nim studiów. Wydanie bibliofilskie. fr. 30.

TAUBE bar. *La Politique Russe d'avant guerre et la fin de l'Empire de Tsars. (1904—1917)*.
 Pamiętniki profesora Taubego, b. senatora i członka rady państwa zasługują na szczególną uwagę, gdyż zawierają opinie i fakty, związane ze sprawą polską przed wojną i w czasie wojny, oświetlają politykę Petersburga i niewątpliwie wymagają oceny z polskiego punktu widzenia. fr. 40.

OSTATNIE NOWOŚCI MUZYCZNE GEBETHNERA I WOLFFA

Na fortepian.

- JOTEYKO T. Op. 52. Fantazja góralska. (Édition N° 138) 4—
 MARCZEWSKI L. Książę Niezłomny. Muzyka do tragedji Calderona de la Barca, słowa przekładu Juliusza Słowackiego.
 N° 1. Feniksana (Dzień I) 2.—
 N° 2. Marsz Marynarski (Dzień I. Zmiana I)
 NIEWIADOMSKI S. Trzy tańce polskie.
 N° 1. Mazurek (Édition N° 143) 2.50
 N° 2. Polonez (Édition N° 144) 4.—
 N° 3. Krakowiak (Édition N° 145) 4.—
 STATKOWSKI R. — Op. 33. Toccata (Édition 132) Op. 37. Sześć preludj.
 Zeszyt I (3 Preludja) (Édition N° 141) 4.—
 Zeszyt II (3 Preludja) (Édition N° 142) 4.—

Do śpiewu na głos solowy z towarzyszeniem fortepianu.

- RÓŻYCKI L. Piosenka Caton (Walc) z opery „Casanova” (słowa polskie i francuskie) 2.50
 — „Beatrix Cenci”. Opera.
 N° 1. Modlitwa Lukrecji (słowa polskie i niemieckie) 2.—
 N° 2. Pieśń Beatrix w więzieniu św. Anioła 3.—
 N° 3. Pieśń miłosna Gianiego 3.—
 N° 4. Arja Negriego z Aktu II-go 3.—

SZOPSKI F. Op 13. Trzy pieśni (słowa polskie i niemieckie)

- N° 1. Ahaswer (Édition N° 133) 4.—
 N° 2. Zwierciadło (Édition N° 134) 4.—
 N° 3. Preludjum (Édition N° 135) 3.50

Chóry

- KONOPASEK FR. Z zapomnianych pieśni. Na trzy głosy męskie lub żeńskie. Zeszyt IV 2.—
 KAZURO S. Tria wokalne. Zeszyt I, II, po 5.—

Na chór męski

- LACHMAN W. Op. 15. W górach. Utwór na solo tenor i chór męski na tematy góralskie z towarzyszeniem fortepianu. Partytura Głosy 5.—
 MASZYŃSKI P. Pieśni Rycerskie (à Capella) 3.50
 WALLEK-WALEWSKI B. Ziór Pieśni 3.50

Na chór mieszany

- KAZURO S. Daleko... Daleko... Za dworem za borem... Krakowiak (z towarzys. fortep.) 1.50
 — Nad wielkiem morzem. (Dwanaście pieśni o polskim morzu na chór mieszany à capella, słowa E. Słofińskiego).
 Zeszyt I (6 pieśni) 3.50. Zeszyt II 3.—

Na skrzypce z towarzyszeniem fortepianu

- JOTEYKO T. Op. 49. Deux morceaux.
 N° 1. L'Aveu (Édition N° 139) 2.50
 N° 2. Le Rouet (Édition N° 140) 3—

DO NABYCIA WE WSZYSTKICH KSIĘGARNIACH.

PRZECIEŻ BEZ TEGO PORZĄDNIK NIE NAPISZECIE

listu, wypracowania, oferty, podania, referatu, artykułu,
pracy naukowej, a nawet powieści.

Kupcie więc sobie 4 słowniki. Wszystkie w nowych wydaniach,
uzupełnione, odnowione i poprawione.

- M. Arcta** SŁOWNIK 31,000 WYRAZÓW OBCYCH. Z uwzględnieniem awjatyki,
radja i innych nowoczesnych dziedzin. Cena zł. 12.— w płt. 14.—
- M. Arcta** SŁOWNIK FRAZEOLÓGICZNY. Ułatwia tworzenie zdań i prawidłowe
stosowanie dopełnień, określeń i synonimów. Cena zł. 8.— w płt. 10.—
- M. Arcta** SŁOWNIK ORTOGRAFICZNY. Według obowiązującej pisowni. Cena zł. 10.—
w płt. 12.—
- M. Arcta** SŁOWNIK 3,000 skrótów. Używanych w prasie, urzędach, sporcie i mo-
wie potocznej. Cena zł. 2.— w płt. 3.—

Księgarnia M. ARCTA, Warszawa, Nowy Świat 35.

Egzemplarze
w oprawie płóc.
zwykłe
zł. 20.

Na pap. kredowym
zł. 25.

Egzemplarze
broszurowane
zwykłe
zł. 15.
Na pap. kredowym
zł. 20.

WYSPA NA CHMURNEJ PÓŁNOCY FERDYNANDA GOETLA

Najlepsza lektura wypoczynkowa.

Wytworne wydanie — 107 ilustracyj.

OSTATNIE NOWOŚCI GEBETHNERA I WOLFFA

STANISŁAW KOZICKI

KOZICKI STANISŁAW NA SYCYLJI

Na tle wrażeń przyrody i sztuki na Sycylii roztrząsa autor swem wytrawnym piórem zagadnienia życia społecznego i politycznego starożytnej Grecji i Rzymu, wypowiadając, w formie dialogu kilku osób, szereg nąsuwających mu się jednocześnie uwag o fašyzmie i chwili obecnej w Polsce.

Cena zł 4.50.

LECZYCKI KAZIMIERZ PAŃSTEWKO

Interesująca powieść z przeżyć polskich na kresach z czasów wojny i rewolucji bolszewickiej. Dzieje Korpusu Dowbora-Muśnickiego i polskich organizacyj z tego okresu czasu.

Cena zł. 7.50.

MACIEJOWSKI J. K.
(KONRAD JOTEMSKI)

POGRANICZNE OGNISKA

Powieść, malująca żywemi barwami życie polskie na pograniczu sowieckiem.

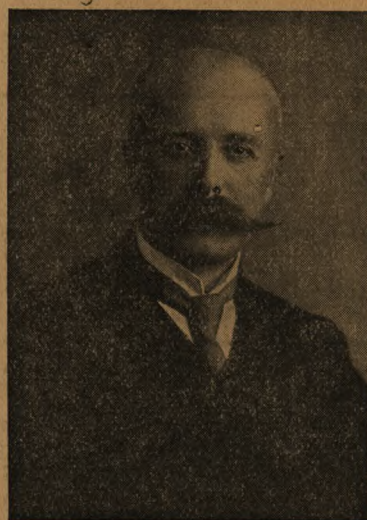
Cena zł. 7.—

MICHAELIS DE HENNING GEN. E.
BURZA DZIEJOWA T. II.

ROK 1915 — 1917

Zakończenie niezmiernie interesujących pamiętników wojennych wybitnego generała, obejmujące wspomnienia z rosyjskiego przewrotu i pierwszej fazy rewolucji bolszewickiej.

Cena zł. 8.50.

GEN. E. DE HENNING MICHAELIS

Żądajcie ostatnich nowości!

	Zł. gr.
Borastein B. La logique géométrique et sa portée philosophique. Logika geometryczna i jej znaczenie dla filozofji. (Bibl. Universitatis Liberae Poloniae. Fasc. 20)	2.—
Bóbr W. Polski przemysł naftowy	1.50
Brodzki J. dr. Przez Włochy do Ziemi Faraonów. Wspomnienia i nastroje lekarza w Egipcie — oraz krótki przewodnik dla podróżnych. Z licznymi ilustracjami w tekście	4.40
Galecki T. Uniwersytet ludowy wolny w Ostrołęce a uniwersytety ludowe w Polsce	1.—
Jałowiecki M. Po dworach i wsi litewskiej. Szkic	2.50
Kaczmarek C. Ks. Dr. L'emigration Polonaise en France après la guerre	17.—
Kozicki St. Niemcy i Polska na tle polityki powojennej	1.50
Lubowicki J. dr. Zasady reformy podatkowej. Z przedmową prof. dr. J. Michalskiego	3.—
Pietkiewicz Z. Gospodarka miast polskich. Czynniki zasadnicze ich rozwoju i dobrobytu	8.—
Podręcznik gimnastyki. Według J. Lindharda. Opracował D. Rosenberg	5.—
Polski Przemysł Handlowy. Rok IV. № 5. Cement Polski	2.—
Skaliński M. und S. Cuchtman. Karyologische Analyse einer polymorphen Rasse von Petunia violacea Lindl. (Bibl. Universitatis Liberae Poloniae Fasc. 19)	2.—
Sprawozdanie z działalności Zarządu m. st. Warszawy za rok 1926 i I kwartał r. 1927	10.—
Staniewicz W. dr. prof. Przebudowa ustroju rolnego w Polsce. Przemówienie na Radzie Głównej naprawy ustroju rolnego. 31. I. 1928 r.	6.—
Zbiór traktatów i konwencji handlowych zawartych przez Polskę. Recueil des traités et conventions commerciales conclues par la Pologne. (Wydaw. W. Szkoły Handl.). Tom II (1925 — 1927)	7.—

NOWOŚĆ.

Polskie Tow. Tatr. Wyd. B. K. „Gea”.
MAPY TURYSTYCZNE KARPAT POLSKICH
 w arkuszach.

Każdy arkusz składany w kartonowej okładce.
 Ark. I. Szczawnica — Pieniny — Żegiestów.
 Ark. II. Pilsko — Barania Góra — (Żywiec—Wisła).
 Cena arkusza Zł. 2.50.

POLECAMY

dla samouków i nauczania pozaszkolnego A. J. Stodółkiewicz: Wykład trygonometrii prostokątnej wraz z trygonometrią sferyczną.

Wydanie drugie zmienione.
 Cena Zł. 2.50.

POLECAMY

AKTUALNE WYDAWNICTWO.
Zbiór przepisów podatkowych

- I. O poborze odsetek i kar za zwłokę od zaległości podatkowych;
- II. O egzekucji skarbowej;
- III. O odroczeniach terminów płatności i umorzeniu podatków.

Opracował **Bolesław Lipiński**,
 Naczelnik Urzędu Skarbowego.

Cena Zł. 4.50.

Z A W I A D A M I A M Y:

że rozporządzeniem p. Ministra W. R. i O. P. z dn. 22 Maja r. b. № II. P. 7127/28 — zaliczonym zostało w poczet dozwolonych dla uczniów wyższych klas szkół średnich, ogólnokształcących, zawodowych i kursów nauczycielskich — wydawnictwo:
Dr. Med. Waclaw Biehler — Pomoc doraźna w wypadkach nagłych. Pielęgniarstwo oraz krótki rys anatomji i fizjologii.

Cena zł. 4.—

